

Література

1. Згурівський М. З. Системний аналіз: Проблеми, методологія, приложения / М. Згурівський, Н. Д. Панкратова. – К. : Наук. думка, 2005. – 744 с.
2. Згурівський М.З. Системна методологія передбачення / М. Згурівський. – К. : Політехніка, 2001. – 50 с.
3. Згурівський М. З. Исследование социальных процессов на основе методологии системного анализа / М. З. Згурівский, А. В. Доброногов, Т. Н. Померанцева. – К. : Наук. думка, 1997. – 224 с.
4. Сааті Т. Аналитическое планирование. Организация систем / Т. Сааті, К. Кернес. – М. : Радио и связь, 1991. – 224 с.
5. Ємець О. О. Системний аналіз інноваційної діяльності на підприємствах газодобувної галузі України : монографія / О. О. Ємець, В. П. Світлака. – К. : Наук. думка, 2008. – 202 с.
6. Черняк Ю.І. Системный анализ в управлении экономикой / Ю. И. Черняк. – М. : Экономика, 1975. – 191 с.
7. Шарапов О.Д. Системний аналіз: навч. посіб. / О. Д. Шарапов, Л. Л. Терехов, С. П. Сіднєв. – К. : Вища школа, 1993. – 152 с.

МОДЕЛЮВАННЯ УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВИМИ РЕСУРСАМИ ПІДПРИЄМСТВА

О. О. Козир, к.т.н., доцент; С. М. Гальченко, студ. гр. ЕК-51-М
ЕНЗ Укоопспілки «Полтавський університет економіки і
торгівлі»

Аналіз фінансово-господарської діяльності підприємства – це вивчення та оцінка його поточного фінансового стану, виявлення динаміки (тенденцій та закономірностей) зміни стану підприємства, а також розробка прогнозованих значень майбутнього фінансового стану.

Фінансовий аналіз можуть проводити такі зацікавлені в цьому сторони, як:

1. внутрішні користувачі фінансової звітності – керівництво та менеджери підприємства. Їх мета – це поліпшення або підтримка стабільного функціонування організації.

2. зовнішні користувачі фінансової звітності – інвестори, кредитори, постачальники, споживачі, суспільні та державні організації, а також конкуренти. Їх мета залежить від конкретних планів щодо даного підприємства [4].

Загальним джерелом вивчення фінансового стану підприємства для усіх зацікавлених сторін – є стандартні бухгалтерські звіти.

Звіт про фінансові результати розкриває інформацію про доходи та витрати, прибуток та збитки від діяльності підприємства за звітний період.

Обидва звіти не дають відповіді на такі запитання, як: «Чи здатне підприємство ефективно генерувати на рахунках кошти для збалансованого забезпечення його основної, інвестиційної та фінансової діяльності?», «Чи здійснює підприємство управління грошовими потоками так, щоб у будь-який момент у розпорядженні фірми була достатня кількість грошових коштів?».

Відповідно структура фінансового відділу підприємства будеться орієнтовно за таким принципом на рис.1:

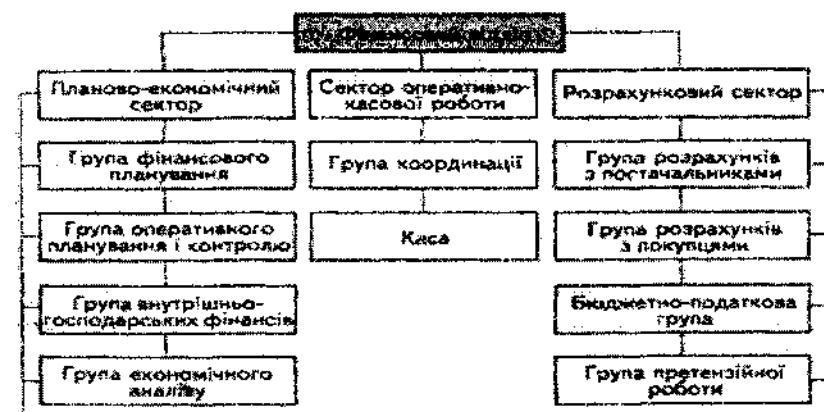

Рис. 1. Структурна модель фінансового відділу підприємства

Головна задача аналізу грошових потоків полягає у виявленні причин недостачі (надлишку) грошових коштів, визначені джерел їх надходження та шляхів використання. [1]

Фінансова діяльність покликана збільшувати грошові кошти у розпорядженні підприємства для забезпечення основної та інвестиційної діяльності. Модель ефективного перерозподілу та використання грошових потоків представлена на рис. 2:

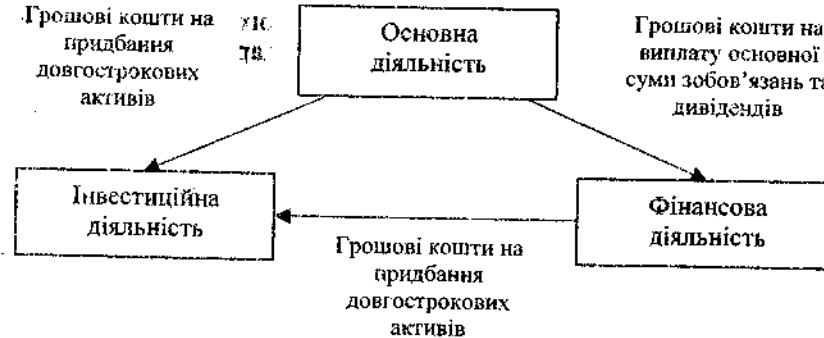

Рис. 2. Модель взаємозв'язку руху грошових потоків між трьома видами діяльності підприємства [3]

Створення моделі грошових потоків на підприємстві дозволить врахувати усі проблеми процесу формування потоку. Але для початку необхідно розробити модель руху грошових коштів, сформувати необхідні таблиці для збирання усієї інформації у необхідному форматі. Саме взаємоузгодженість та кінцева аналітична таблиця допоможе приймати рішення для ефективного керування грошовими коштами. Універсальна модель руху грошових коштів для виробничого підприємства зображена на рис. 3.

Математичне моделювання фінансової діяльності підприємства можна подати у вигляді комплексу задач, розв'язання яких слід здійснити у три етапи.

На першому етапі визначають призначення і специфіку моделей, математичний апарат та інформаційне забезпечення, які використовуються у дослідженії, основні напрямки і тенденції у розробленні й використанні моделей, напрямки та методи проведення дослідження.

Другий етап передбачає дослідження моделей, виявлення та оцінку можливостей економіко-математичного інструментарію дослідження фінансової діяльності підприємства.

На третьому етапі досліджується можливість і необхідність створення системи фінансових моделей, забезпечується узгодженість їх функціонування, розробляється проект моделі досліджуваної системи.

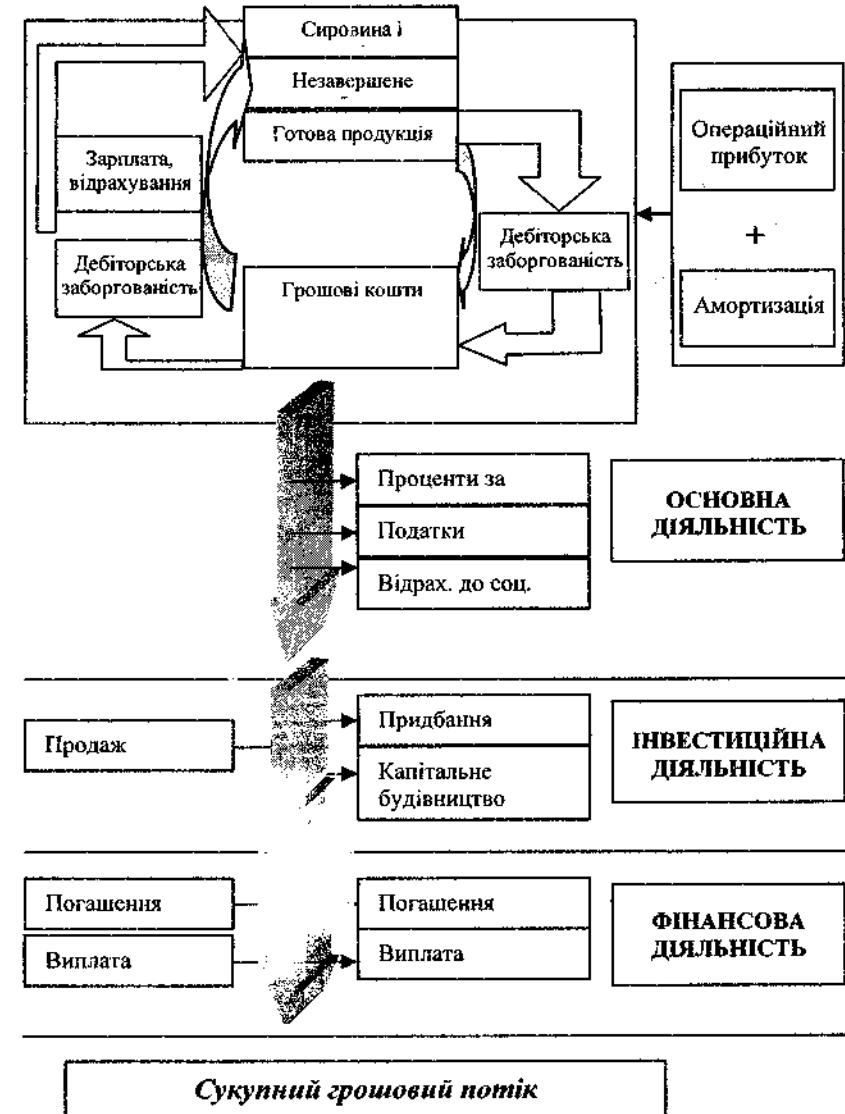

Рис. 3. Модель руху грошових коштів на виробничому підприємстві

Дослідження з удосконалення фінансового управління підприємством потребують конкретного вибору критерію, за допомогою якого можна порівнювати різні варіанти впливу на підприємство, його фінанси та систему управління.

Це зумовлює необхідність незалежного експертного аналізу кожного впливу чи реакції системи управління на цей вплив. Ефективним засобом проведення досліджень є методи імітаційного моделювання, які забезпечують числовий експеримент над математичними моделями реальних ситуацій із використанням комп’ютерних технологій [2].

Отже, якщо керівництво підприємства відчуває, що фінансове становище погіршується, та крім бухгалтерських даних, інших аналітичних таблиць не заповнюється на підприємстві, тоді можна запропонувати такий алгоритм заходів для покращення фінансового становища організації:

- по-перше, визначити на основі балансу та звіту фінансове становище фірми;
- по-друге, зайнятися розробкою моделі руху грошових коштів, враховуючи усі показники, розраховані у минулому етапі, звернути увагу при моделюванні на усі відхилення від нормативних значень кожного показника.

Література

1. Друкер П. Задачи менеджмента в ХХІ веке / П. Друкер. – М. : Вильямс, 2002. – 270 с.
2. Компьютерное моделирование бизнес-процессов : учеб. изд. / А. В. Сериков, Н. В. Титов, А. В. Белоцерковский и др. – Харьков : Бурун Книга, 2007. – 304 с.
3. Бланк И. А. Управление капиталом : учеб. курс / И. А. Бланк – К. : Ника-Центр, Эльга, 2004. – 576 с.
4. Савчук В. П. Практическая энциклопедия. Финансовый менеджмент / В. П. Савчук. – 3-е изд. – К. : Companion Group, 2008. – 880 с.

УДОСКОНАЛЕННЯ КОМП’ЮТЕРНИХ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В УПРАВЛІННІ ФІРМОЮ

Є. М. Ємець, к.ф.-м.н., доцент; С. О. Луговий, магістр
ВНЗ Укоопспілки «Полтавський університет економіки і
торгівлі»

Проблеми інформаційного забезпечення в управлінні досліджувались Л. О. Бакаєвим, О. О. Бакаєвим, Я. Г. Берсуцьким, А. Я. Берсуцьким, В. М. Глушковим, Р. А. Калюжним, М. М. Лепюю, Т. А. Писаревською, В. М. Порохнею, В. Ф. Ситником, М. І. Татарчуком.

Інформаційні технології дозволяють уніфікувати і істотно прискорити трудомісткі інформаційні процеси, забезпечити оперативність при підготовці документації і звітності на підприємстві.

Практичне застосування інформаційних технологій на підприємстві характеризуються функціональними можливостями типових інформаційних систем, наявністю програмних продуктів і особливостями конкретних інформаційних систем (ІС).

Дослідження процесів формування, функціонування і розвитку інформаційних систем на підприємстві, теоретичні положення та прикладні підходи до формування, функціонування та розвитку інформаційних систем у виробничому процесі присвячено магістерську роботу.

Для створення, ефективного функціонування і розвитку ІС необхідні єдині теоретичні положення і методичні підходи, які забезпечують взаємодію різноманітних економічних об’єктів та їх нормальну діяльність. Академіком В. М. Глушковим були сформульовані науково-методичні положення та рекомендації з проектування АСУ, які тепер склалися як принципи побудови ІС. В літературних джерелах [1–4] пропонуються принципи побудови ІС, принципи автоматизації діяльності підприємства і вимоги до формування організаційних структур підприємства. Запропонована система принципів, яка складається з трьох груп: побудови, функціонування і розвитку. З метою вдосконалення системи пропонується схема, в якій згруповані принципи, їх характеристика і додаються нові, що відображають ієрархічність і безперервність роботи інформаційних систем в органах державного управління (табл. 1).